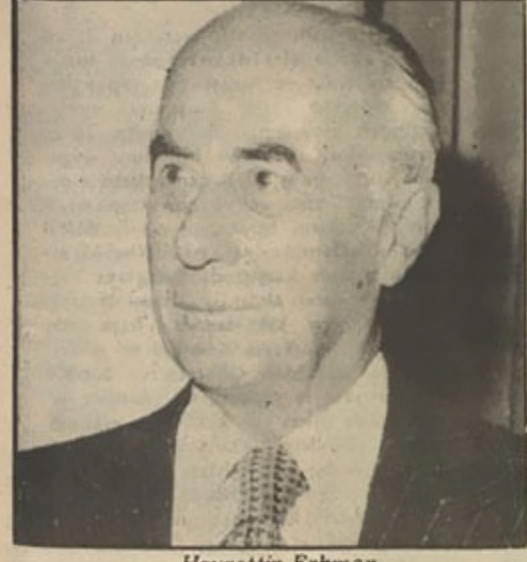

Gülcügil'den sonra sıra Erkmen'de

DEMİREL BAKANLARINA
SAHİP ÇIKMIYOR

Mustafa Gülcügil

Hayrettin Erkmen

● AP Genel Başkanının Hayrettin Erkmen hakkında verilen gensoruyu hükümet meselesi yapmaması çeşitli tartışmalara yol açtı

● MSP'nin Dışişleri Bakanı hakkında verdiği gensoruyu CHP'nin desteklemesi üzerine MSP'nin de CHP'nin gensorularını destekleyeceği açıklandı.

HABER MERKEZİ

AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel'in hükümetin devamını sağlamak için bakanlarına sahip çıkmadığı, İçişleri Bakanından sonra Dışişleri Bakanının da muhalefetin gensoruları karşısında kaderiyle başbaşa bırakıldığı bildirildi. CHP tarafından haklarında gensoru önergesi verilen Maliye, Enerji ve Tabii Kaynaklar ile Sağlık Bakanının da Demirel'in yalnız bırakacağı öne sürüldü.

(Devamı 7. Sayfada)

● CHP tarafından haklarında gensoru önergesi verilen Maliye, Enerji ve Tabii Kaynaklar ile Sağlık Bakanının da Demirel'in yalnız bırakacağı öne sürüldü

Vardiyalı Meclis ve engellemeler (1)

Oktay PİRİM-Ankara'dan bildiriyor

"Engelleme" yapılmasını istemediğin, onaylamadığın bir hareketin düşüncün karşısında durmak, gücün doğrultusunda herhangi bir eylemi geriletmek zaman kazanmaktır.

"Engellemeler" ise birden fazla engelcin engelleme yapma durumudur.

"Engelleme" ve "engellemeler" bugünlerde siyasacıların belleklerinden silinmemiş iki sözcük.

Parlamentoda, özellikle "erken seçim" in görüşüldüğü Anayasa Komisyonunda partiler, herkes birbirini engelliyor. Hatta kendi kendini bile engelliyorlar çoğunlukta.

Cumhurbaşkanı seçimi nedeniyle bir türlü çoğunluk sağlanamayan

TBMM birleşik toplantısında CHP ve MSP; Millet Meclisi Genel Kurulunda da AP ve MHP engelleme yapıyor.

Birleşik toplantının yapılacağı saatte genel kurul salonuna açılan CHP kulisindeki girişlerde CHP ve MSP'li üyeler topluca bekliyor, çoğunluk olmadıkça açılmamasını istiyor.

Birlikte bulunan AP ve MHP dışarı çıkıyor. Bir bakıma vardiye değişiyor. Salonu terkeden AP ve MHP genel kurula kendi kulislerinden açılan kapıların önünde birikerek, yoklama sonucunu bekliyorlar. Çoğunluk olursa, topluca içeri, ol-

(Devamı 7. Sayfada)

YAĞ VE SÜTE
YENİDEN ZAM GELDİ

● Sana yağının kilosu 90 liradan 110 liraya, açık sütlerin kilosu da 35 liradan 40 liraya yükseldi. Yoğurt ve peynir fiyatlarının da artması bekleniyor

HABER MERKEZİ

Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal'ın IMF heyetiyle Londra'da yaptığı görüşmelerin arkasından yeni bir zam paketi açıldı.

İlk elde süte ve yağa zam yapılarak süt fiyatları kilosu 35 liradan 40 liraya, yağ fiyatları da 90 liradan 110 liraya yükseltildi.

Süt fiyatlarındaki artışın peynir ve yoğurt fiyatlarına da yansımaları bekleniyor.

Sana yağlarının zamlı satışlarına bugün başlandı. Eskiden 22,5 lira olan 250 gramlık sana paketleri 27,5 liraya çıkarırken yarım kilogram paketlerin fiyatı da 45 liradan 55 liraya yükseltildi.

DPT Müsteşarı, Vekili Özal'ın IMF ile Londra'da yaptığı görüşmeleri sonuçlandırıp Türkiye'ye dönmelerinden sonra ilk elde süt ve yağ olmak üzere temel gıda maddelerine zam yapılmaya başlandı.

Elverdi Sancar'a
"Et kafalı" dedi

ANKARA (ANKA)

AP Bursa Milletvekili ve emekli General Ali Elverdi, Kontenjan Senatörü ve Genelkurmay eski Başkanı Semih Sancar için "et kafalı" dedi.

Elverdi, Sancar'ın kendisini eleştiren sözlerini cevaplandırırken, Sancar'ın Askeri Akademide kendisine iki yıl hocalık yaptığını bildirerek "Bunamış eğer bunamamış olsa iki yıl hocalığını yaptığını hatırlayacaktı" dedi.

Elverdi, CHP Kütahya Milletvekili Nizamettin Çoban Hatay Milletvekilleri Sabri Öztürk ve Haydar Demirtaş ile sohbet ederken Sancar'ın kendisine yönelik

sözlerini cevaplandırdı. Elverdi, CHP'li üyelerin "Bunamış eğer bunamamış olsa iki yıl hocalığını yaptığını hatırlayacaktı" dedi.

Elverdi, milletvekili seçildikten sonra zaman zaman bir araya gelecek Sancar'la okey oyunu oynadıklarını kaydetti.

(Devamı 7. Sayfada)

Danıştay Başkanı, Danıştay hakkındaki yayınların gerçeği yansıtmadığını belirtti

● Ragıp Tartan, sözkonusu yayınların muhabirlerin kendi yorumları olduğunu belirterek "Muhabir yorumu ile dosya içindeki bilgiler çok farklı olmaktadır" dedi.

ANKARA (A.A.) Danıştay Başkanı Ragıp Tartan, son günlerde bazı yayın organlarında, Danıştay hakkında yanlışlanan yazıların gerçeği yansıtmadığını söyledi.

Tartan, Danıştay ile ilgili

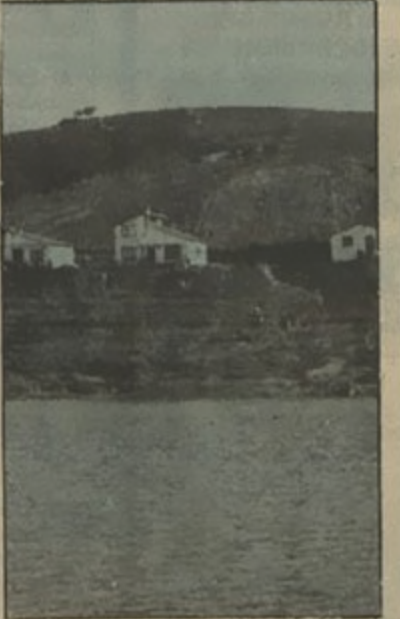
(Devamı 7. Sayfada)

Ömerli Barajı
kıyılarındaki kaçak yapılar
yıkılıyor

● Belediye Başkanı Aytekin Kotil, "Baraj havzasında yapılan tüm İstanbul'u susuz bırakabilir. Tüm önlemleri alıp kaçak yapıları yıkacağız" şeklinde konuştu

Hüseyin AVUÇ

HABERİ 7. SAYFADA

İstanbul halkının içme ve kullanma suyu kaynağı olan Ömerli Barajı, çevresine yaptırılan lüks villalar.

Fener'deki yangının nedeni: İhmal...

● 50'ye yakın evin yanmasına, iki kişinin de ölmesine neden olan yangının ruhsatsız depolarda stok edilmiş kimyevi maddelerden çıktığı bildirildi

HABERİ 7. SAYFADA

İstanbul Fener'de kimyevi madde depolarından birinde büyük bir patlamayla başlayan yangın kısa zamanda çevreye yayılarak 50'ye yakın ev ve işyerinin yanmasına neden oldu. (Bediz DOĞAN)

Polonya Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Tadeisz Bieganski Demokrat'ın sorularını yanıtladı:

"POLONYA'DA SENDİKALAR EN TEMEL GÖREVLERİNİ YERİNE GETİREMİYORDU,"
3. Sayfada

■ Hergün Gazetesi, olaydan sonra bir hafta boyunca sürdürdüğü yayınında, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı'nın "sağ eylemci" olarak ilan ettiği katil Beytaz Timur'un "komünist" olduğunu yazmıştı

■ Uzman Çavuş Yıldırım'ın Hacılar Belediye Başkanı Asaf Namlu, MHP İlçe Başkanı Mehmet Kerimoğlu, MHP İl Encümeni Azaşı İsmet Erdem, faşist katil Beytaz Timur, bir uzman çavuşun ortaklaşa hazırladıkları bir planla katledildiği öne sürüldü. Uzman Çavuş Yıldırım'ın öldürülme olayına karıştıkları iddia edilen

Uzman Çavuş Zeki Yıldırım Adana Haruniye'de kimlik denetimi yaparken katledilmişti

Jandarma Karakol
Komutan Yardımcısı'nın
MHP'lilerce planlanarak
öldürüldüğü öne sürüldü

Adana'nın Haruniye (Düz-iç) kasabasında bir süre önce kimlik denetimi yaparken bir arabadan açılan ateş sonucu yaşamını yitiren uzman çavuş Zeki Yıldırım'ın MHP'lilerce önceden hazırlanan bir planla katledildiği öne sürüldü. Uzman Çavuş Yıldırım'ın öldürülme olayına karıştıkları iddia edilen

HABER MERKEZİ

MHP'lilerin Hacılar Belediye Başkanı Asaf Namlu, MHP İlçe Başkanı Mehmet Kerimoğlu, MHP İl Encümeni Azaşı İsmet Erdem, faşist katil Beytaz Timur ve Haruniye'de görevli ve Yozgatlı olarak bilinen bir uzman çavuş olduğu bildirildi.

Uzman Çavuş Yıldırım'ın öldürülmesinden sonra Adana Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından yapılan açıklamada olayın "sağ eylemci" Beytaz Timur tarafından gerçekleştirildiği belirtilmiş, ancak MHP yanlısı Hergün gazetesi gerçekleri çarpıtarak Timur'un "komünist" olduğunu iddia etmişti.

(Devamı 7. Sayfada)

Tarsus'ta "dur" ihtarına uymadığı öne sürülen genç güvenlik kuvvetlerince öldürüldü

Konya Cezaevi'nden
7 faşist kaçırıldı

● Eskişehir'de faşistlerin taradığı kahve ve bir kişi öldü, 5 kişi yaralandı.

● Sağlık emekçilerinin direnişi sırasında tutuklanan Dr. Yakup Hindistan serbest bırakıldı.

● İstanbul'da Kale Kilit Fabrikasından çıkan faşistler tutuklandı

HABERİ 5. SAYFADA

Demirel: Grev ertelemesi hükümetin hakkı ve görevidir

● Başbakan Demirel Bakanlar Kurulu toplantısından sonra yaptığı açıklamada, yer fıstığı taban fiyatının 70 lira olarak belirlendiğini söyledi

ANKARA (DEMOKRAT) Başbakan Süleyman Demirel, grev ertelemelerinin hükümetin hakkı ve görevi olduğunu söyledi ve TÜRK-İŞ Genel Başkanı İbrahim Denizci'ye önceki gün Yönetim Kurulu toplantısından önce yaptığı konuşmayı "Maksadını aşan bir konuşma" olarak nitelendirdi. Demirel yer fıstığı taban fiyatının da 70 lira olarak belirlendiğini açıkladı.

Bakanlar Kurulu dün toplanarak gündemindeki konuları görüştü. Demirel toplantıdan sonra gazetecilerin sorularına verdiği yanıtlarda, kurtarılmış bölge sınırının kullanılmasını istedi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Denizci'ye önceki günkü Yönetim Kurulu toplantısında "Hükümet işçi sorunlarına sırt çevirdi" yolundaki bir gazetecinin hatırlatması üzerine şunları söyledi:

"Bu şekilde bir tenkid üslubunun ağır, maksadını aşan bir konuşma olduğunu düşünüyorum."

(Devamı 7. Sayfada)

Türk-İş
Yönetim Kurulu
toplantısında
iki farklı
öneri tartışılıyor

● Aralarında Türk Metal Sendikası'nın da bulunduğu bazı sendikalar, bunahımın çözülmesi için erken seçim önerirken, Başın-İŞ Sendikası'nın da içinde yer aldığı bir grup sendika, erken seçimin bir çözüm olmayacağını, sorunlara karşı yaygın direniş eylemleri kararı alınmasını savundular

HABERİ 7. SAYFADA

Akademi'
Başkanları:
Soruna kısa
vadeli bir çözüm
bulunmaya çağrı
ortaya çıktı

● Toplantıdan sonra yapılan açıklamada Akademilerin yasadışı faaliyetler kurmadıkları, savunularak, "Üniversiteler, akademileri fiilen görev yapamaz duruma getirmişlerdir" denildi.

HABERİ 7. SAYFADA

Mamak firarisi Pehlivanoglu yakalanmasaydı, faşist işgal altındaki Kütahya neredeyse unutulmuştu

'Bana sağcı tutuklu
getirmeyin' diyebilen
bir vali:Fahri Gültekin

● İşgal altındaki kentlerin tümünde görülen bir özellik Kütahya'da da göze çarpıyor. Polisin tarafsız davranmadığı

YAZISI 5. SAYFADA

Federal Almanya Türk polisine teknik malzeme yardımı yapıyor

45 milyon lira tutarındaki karışık silah ve malzeme arasında bomba uzmanları için koruyucu malzemeler, çelik yelek, özel röntgen cihazı, kalkan ve megafon bulunuyor

ANKARA (ANKA) Federal Almanya tarafından Türk polisine yaklaşık 45 milyon lira değerinde teknik teçhizat yardımı yapıldığı açıklandı.

(Devamı 7. Sayfada)

Kütahya'da faşist işgal, Pehlivanoglu'nun bu kentte yakalanması ile birlikte yeniden güncellik kazandı.

Bir İstanbul Gazetesi'nde hakkında çıkan yayımlar üzerine

ANKARA (DEMOKRAT) CHP Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Örgütlenme Sekreteri İmadedtin Elmas dün görevinden istifa etti.

İmadedtin Elmas, parti yönetiminin bir süre uyguladığı fesih politikasını Antalya'da da geçerli kılmak için gittiği günlerde, bir kadında evlilik dışı ilişki kurmasının saptanması üzerine Genel Başkan Bülent Ecevit'in isteği ile

(Devamı 7. Sayfada)

CHP Yönetim Kurulu Üyesi
İmadedtin Elmas
görevlerinden
istifa etti

● İmadedtin Elmas, Antalya örgütünü fesih için gittiği sırada, bir kadına ilişki kurmasının saptanması üzerine Ecevit'in isteği ile görevinden ayrıldı.

AKLA
KARAEMİL
GALİP
SANDALCI

Geçen gün bir dostum telefon etti. Hal hatır sormaya. Laf arasında "..." karakolundan gözleri bağlı bir takım gençleri arabaya koymuş götürüyorlardı" dedi. Vurgulama-yarak... dediğinin farkında değilmişcesine... tamber doğallık içinde. "Ahmede uğradım. Yağmur yağıyordu. Sinemaya gittim" dercesine. Okadar ki, söylediğinin bilincine ben de neden sonra, hemen geçtiği yeni bir konuyu dinlerken vardım. Üstelemedim. Önem verse tekrar konuya dönerdi. Dönmedi. Düşündüm kendi kendime. Nasıl dakanık-samıştık bu işleri. Oysa gözleri bağlı götürülenler mezbahaya giden sığırlar değildi. Herbiri birer insandı. Nereye götürülürdü insanlar gözleri bağlı olarak? 12 Mart'tan beri ülkemizde herkes bilirdi ki, bir kez gözler bağlandı mı, bilinmesi istenmeyen bir yerde, tanınması istenmeyen kişilerce, sorguya çekilmeye gidilirdi. Ve pek az kişi bu tür bir sorgulamadan, en azından bir

Gözleri
bağlı
olarak...

ton sopa yemeden, çeşitli işkenceler görmeden geri getirilirdi. 12 Mart'ta gün ışığına çıkan bu sorgulama yöntemi, aradan geçen yıllar içinde giderek yepyeni boyutlarda geniş bir yaygınlığa erişmiş ve AP azınlık iktidarında doruğa ulaşmıştı. Öyle ki, önce yazı işleri müdürü (Rıza Yücel), sonra imtiyaz sahibi (Ali Saran) tutuklanı ve ardından süresiz kapatılan Özgür-lük gazetesinde geçen ay yayınlan-an fotoğraflarda görüldüğü gibi (Urfa Valiliği önünde gözleri bağlı olarak arabaya bindirilen iki genci

gösteren üç fotoğraf. Okurlar hatırlayacak. Biri bu köşede de yayımlandı) bir tür "aleniyet" bile kazandı. Kanımca Özgür-lük'ün "fotoğ-rafları" Aydınlik'ta yayınlanan Ali Yurtaslan'ın "itirafları"ndan sonra en önemli bir gazetecilik olayıydı. Ne var ki kimseler unmadı.

Lockheed konusunu kurcalıya-mıyan ama bayat Erbakan eroin dosyasını yeniden pişirip ortaya koyan basınımız, "gözleri bağlı olarak" götürülen vatandaşların nereye gittiklerini hiç merak etmedi.

Ama "Haydarpaşanın gelini" maskeli baloya gitseydi... Bak, işte o haberi. Fotoğrafi birinci sayfaya geçirdi. Ya da B. Ersoy'un sahne giysisinden fırlayan plastik meme-si.

Ve herkes bilip te ve de görüpte bilmediğinden ve de görmediğinden... ülkemizin insanları... gözleri bağlı olarak yürüdüler... yürüyor-lar... yürürler. Komik değil mi?

YARADANA SİĞİNİP

Başladık
ve Bittirdik

Can YÜCEL

Biz insanlık adına yazıya başladık... Öyle Demirel Bey gibi, Bülent Bey gibi değil... Biz, Ortaokulun ikinci sınıfında sınıf değiştirmeye karar verdik... Ma son - Mon - ton - son -u, sonu çıkmayacağını gördüğümüzden reddettik...

Bu memleketi seviyorum... Bu memleketin insanlarını, se-viyorum...

Onun için yazıyorum... Onun için düşünüyorum... Düşündüğüm için yazıyorum... Onun için de ölene dek beni kimse durduramaz...

Yazı, benim yazgım, yani kade-rim...

Beni tehdit etme yanlış!... Çünkü ben bu DÜZEN denen ana YANLIŞ'ı ortadan kaldırmaya kalkmışım...

Beni ortadan kaldırmakla, benim YANLIŞ'ı ortadan kaldırma kararımı, günümüzde, milyonlarla paylaştığım kararı Temyiz'e yolla-yamazsınız...

Biz SÖZ GERİLLASI YAPI-YORUZ...

SIKIYSA DURDURUN!...

"Sabahattin Ali'yi
yeniden
öldürdüler"Kemal
BAYRAM'ın

bu ilginç yazısı

Edebiyat Cephesi'nin

EYLÜL SAYISINDA

MİTİNGE ÇAĞIRI

-Faşist teröre
-Emperyalizme
-Baskı, kıyım ve sürgünlere karşı
-Grevlerle dayanışma için

MİTİNGE KATIL

6 Eylül 1980 Saat: 15.00 EDIRNE
Bank-Sen 3. Bölge Temsilciliği, Gıda-İş Edirne Şu-besi, Maden-İş 24. Bölge Temsilciliği, Tekstil Edirne Şubesi, Baysef Edirne Temsilciliği, Yol-İş Edirne Şu-besi, Köy-Koop Edirne Birliği Köy-Koop Kırklareli Birliği, Köy-Koop Tekirdağ Birliği, İleri Öğretmen-ler, İleri Kadınlar, İleri Gençler, İleri Liseliler

HALKIN DİLİNDEN

Ağaçbeyli Kasabasından bir grup CHP'li imzasıyla Halkın Dilinden Köşesinde yayınlanan "CHP Uşak Belediye Seçimlerini neden kaybetti" yazısına Isparta - Yalvaç'tan cevap geldi

Uşak seçimleri ile ilgili yazıya yanıt

AÇIKLAMA...

Gazetemiz 20 Ağustos 1980 ta-rihli sayısında bu sütunlarda Uşak Belediye seçimleri ile ilgili bir grup CHP'li okuyucumuzun gö-rüşleri yayınlandı. Uşak'ın Ağaç-beyli Kasabasından bir grup CHP'li ve Devrimci imzasıyla Gaze-temize gönderilen yazıda, CHP'nin Uşak Belediye seçimlerini neden kaybettiği tartışılıyor ve seçimlerin CHP'nin izlediği politika yüzün-den kaybedildiği öne sürülüyordu. Mektubu yazan okuyucularımız Be-le diye seçimleri sırasında halkın ve devrimcilerin taleplerine, CHP'nin belediye başkanadayı İbrahim Gök-çay'ın olumlu yaklaşığını bu ne-dekle kendisine oy verilmesinin kararlaştırıldığını, ancak CHP Genel Merkezinin seçimlere üç gün kala duruma müdahale etmesi nedeniyle devrimcilerin taraftarlarını serbest bırakmak karar aldığını belirttikten sonra seçim kaybedilmesinin so-rumluluğu CHP Genel Merkezi ol-duğunu öne sürmüştü.

Isparta Yalvaç CHP İlçe Sekre-teri Sayın Ruşen Özgül, bu iddiaları katılmadığını belirterek gazetemize seçimlerle ilgili düşüncelerini belirten bir yazı gönderdi. Ruşen Özgül'un yazısını okuyucularımızı bilgilendirmek bakımından ve yarar-lı olacağı düşüncesiyle aynen yayı-nlıyoruz.

Demokrat Gazetemizin 20 Ağustos 1980 tarihli sayısının ikinci sayfasında Halkın Dilinden ana başlığında "CHP Uşak'ta Seçimi Neden Kaybetti" ara başlığıyla Uşak Belediye seçimlerini eleştirip, suçlu kenderinden başkasına, özellikle ülkemizin en büyük ve kitlelerin sahibi CHP'sine yüklemek isteyen "Uşak Ağaçbeyli Kasa-bası'ndan bir grup CHP'li ve Devrimci" olarak niteleyen grubun duygusallığında ötesinde koşullandırılmış bir düşünce yapı-sının ürünleri olarak ve üzülecek okudum.

Bu yazıyı yazarların özelliklerini ve ey-lemlerini duymakla bir CHP'li olarak üzüldüm. Bir CHP'li olarak yanıt vermeyi görev bildim.

Türk soluna ihanetin en güzel örneği, ne yazık ki Uşak ilimizde ayrdı. Karşıda belli düşmanlar bizi değil, bizi değil, ayr-görüşleri farklı ama amaçta birleşerek Türk soluna darbe üstüne darbe hazırlarken ül-kedeki solun böyle birbirine düşmesi, bö-lük pörçük, paramparça olması dostun de-ğil düşmanın işine yarar sanırım.

Kendisine devrimci, ilerici, yurtsever, kı-sacası solcu fikir ve düşüncesi seçen bir birey ve toplumun karşısındaki düşmana kar-şı tek bir vücut halinde uğraş vermesi ge-rekirken nelerle uğraştığımızı sergilemek CHP'sini ve milletvekillerini kötülemek kar-sısındaki düşmana, gizleri aktarmak demektir.

Geniş bir devrimci, solcu taban salt Uşak'ta yoktur, tüm ülkede geniş bir ta-bana sahip fikir partilerinin bireyleri o'na ihanet yerine enazından yardımcı ola-bilirdi. Uşak ilimizde de CHP' sine kar-şı olalım derken ne yazık ki düşmana el uzatılmıştır. Bu el uzatmayı ise CHP, si-değil maalesef kendini devrimci, ilerici, yurtsever solcu bilen veya böyle gösterenler yapmışlardır ve ülkemizdeki di-ğeri il ve ilçelerin tüm solcuları bunu il-retle karışık ve değerlendirmişler.

Bu eylemleri bir AP'li bir MHP'li bir MSP'li yapaydık üzülecek yerde sevinirdik.

Kısa süreli iktidar oluşlarında CHP'si olarak solcular nefes alabilir ve fikir, düşün-ce özgürlüklerini CHP'si devrinde bulurken CHP'sinin başına böyle kritik çağlarda hançer dayamak aynı zamanda Türk Soluna'da bıçak saplamaktan başka bir şey değildir. Bu ithamı tüm solun frak-siyonlarına değil ama böyle anlarda kayış yaranlara yönelttiğimi, ileride Türk Demokrasisinin yaşatılmasında verilen uğ-raşta böyle psiklerden arınacağı gerçe-ğini de bilmek gerekir.

Gelelim Uşak Belediye seçimlerinde ö-dün politikasının CHP'since haklı olarak kabul edilmişiyi sonucu vurulan darbenin anlatıldığı biçimdeki öyküsüne, Aslında bu bir öykü değil tam anlamıyla trajedyadır.

Yazıda başkan adayınca kabul edilen taleplerin anlatılanları tamamen gerçek de-ğildir yahutta eksiktir. Aslında bunların talep olduğunu sanmıyorum. İstenen talep değil apaçık ortada bir ödündür. Bunlar bir yerde kökü tarihten gelen, kitlelerin gerçek umudu, solun ülkede tek ve gerçek temsilcisi CHP'sine kazık atmaktan yahut-ta istediğini CHP'sine kanırtı kanırtı yap-tıracağın inadından başka bir şey de-ğildir. Ve Türk Demokrasisinde özel bir yeri olan CHP'sininde böyle oyunlara gelmeyip seçim kaybetme pahasına da olsa ö-dün ver-meyi aslında takdir edilecek bir olaydır.

Gerçek devrimci, gerçek yurtsever, ger-çek ilerici, gerçek solcu CHP'sidir. CHP'sinin liderinden neferine, genelgesinden tü-züğüne kadar yıpratılmak istenmesi, CHP'sinin dışındaki solun hem Türk toplumuna, hem CHP'sine hem Türk demokrasisine en büyük ihanetidir.

CHP'si birim örgütlerinden genel merke-zine dek hepsi ülke ve ülke solu için birer teminatıdır. Gerçek devrimcilik, kendisine haince hançer vurmak isteyenlerin ö-dünle-riyle ayakta kalacak böyle bir CHP'sini bir yurttaş, bir CHP'li olarak kabul etmi-yorum. Uşak'ta kendini devrimci diye nitele-yip Türk soluna ihanet edenlerin istedi-ği ve talep diye adlandırdığı ödünlere ver-miş

olsaydı CHP'sini ve yöneticilerini bağışla-mazdım.

CHP'si demek ö-dün vere vere yürüyecek ve ayakta kalacak siyasi bir parti demek de-ğildir. Bir zamanlar TBMM'sinde 28 kişi-yle kalıp yığılca uğraş veren, Türk Demok-rasisini yaşatmak için gerektiğinde hiçbir ö-zveriden kaçmayan CHP'si bugün 210 kişiy-le TBMM'sinde uğraş veremiyorsa bunun nedeni bazı ayakbağlarının CHP'si ni tökezletme yolunda aldıkları kararlı tavırlarından ötürüdür.

Uşak'ta bir seçim kaybedilebilir. Hatta tüm ülkede kaybedilebilir. Ama CHP'si olarak hiçbir özelliğinden kayıp ve öz-veri-de bulunmaz. Bu gerçeği bile bile büyük bir hatanın içine düşmeyen başta Üstün-dağ olmak üzere tüm CHP milletvekilli ve yöneticilerini kutlamak yerine öfken püf-ten bahanelerle alınamayan ödünlere ceza-sını yüklemekle ikinci bir ihanet yolu ve itirafı seçilmiş bulunmaktadı.

Uşak'ta CHP'si seçim kaybetmemiştir. Aksine kazanmıştır. Hemde eskiden kazan-dığı dost görünen, talep diye ö-dün isteyen-lerin sandığı gıtmıyarak AP'sine bile bile ö-vermek anlamına gelen hareketleriyle CHP'si Uşak'ta kaybetmiş görüldüğü se-çimi aslında kazanmıştır.

Ülkede fikir, düşünce, inanç özgürlüğü için çarpınan, bu konuda cezaevlerini dol-duranları özgürlüğüne kavuşturup gerçek demokrasi örnekleri veren CHP'sini ö-dün-lerle askeri gibi görmek isteyen Türk solu ya arınıp töbe ederek gerçek yolu seç-meli, yahutta her seçimde böyle yapacak-larsa en iyi yerleri olan MHP veya AP sa-falarında yer almalıdır.

Sözde devrimci, ilerici, yurtsever geçinip solun ülkede tek temsilcisi CHP saflarında öske otu gibi tümmeleri zamanı artık geç-miştir. Gerçek devrimci, ilerici, yurtsever solcuların yeri olan CHP'sinde gerçek sol-cular yer almalı ve bir MHP ile bir AP ile verdikleri uğraşı bu tip solcularla da ver-melidirler. Ülkede faşizmi geliştirip boy-attıran sözde solcudur. Bu gerçeği görüp bilen ve talep diyerek ö-dün ve te-hditlerle CHP'sine giderek Türk Soluna han-çer vuranları tesbit edip akıl yoluyla ha-reket eden CHP yöneticilerini içtenlikle kutlar.

Ülkede devrim diye, ilerici diye, yurt-severlik diye hava yapıp gerçek sola balta olanlarla uğraşında başarılı dilerim.

Topluma sevgi, saygı halka huzur ve güven ülkeye umut veren CHP safları ger-çek solcuların saflarıdır. Bu saflarda çar-pışmak isteyenlere ve uğraşanlara ne mut-lu.

Aklınızı başınıza devşirin devrimci, iler-i, yurtsever, solcu dostlar. Birlikte ülkenin ve halkımızın geleceğini kuralıyız ki öz-gürlük, iş, aş, emeğin gerçek değerini eşit biçimde, insanca ve hakça alabilelim.

Saygılarımla
RUŞEN ÖZGÜL
CHP YALVAÇ İLÇE SEKRETERİ

KÜÇÜMEN

OKULLAR ACILIYOR

GENE "KARA" ÖNÜK
LERİMİZİ GİNECEĞİZ!...VE BABALARIMIZLA
BİZ ...KARA KARA DÜŞÜ-
NECEĞİZ!...

Haslet Soyöz

DÜŞÜNCE ALANI

Milli Eğitim Bakanlığı'ndaki yanlış
ve yanlış bir uygulama üzerine:Müfettiş sorguya
çekilemezOrhan BUCAKYURT
(Milli Eğitim Müfettişi)

Türkiye'deki bütün bakanlıkların mü-fettişleri, ilgili bakanın önerisi, başba-kanın kabulü ve milli irade adına Cumhur-başkanının onayı ile görevle atınırlar. Yasal deyimle "milli iradeyle manşup memur"durlar. Yasalarda tanımlanan bel-li koşulları taşıyarak ya da sınavlardan geçerek atanan bu kişilere hazine-den çek verilir, devlet adına mühür taşırlar. Maazla-rını kendileri avans olarak alırlar. Tek baş-larına mühür ve imza sahibidirler. Bu du-rum, devletin, bu kişilere güveninin ka-nıtıdır. Kendilerinden de bu güvene uygun yazış ve yasal görev beklenir.

Müfettişler, bakanlıklar adına incele-me, soruşturma ve araştırmaya -yaparlar. Bu işlevlerini yürütürken Devletin bakanını temsil ederler. Yönetmelikten bir Teftiş Kurulu Başkanlığına bağlı olmakla birlik-te bakan adına görev yaparlar. Yalnız bu noktada bakanın siyasal kişiliğine bağlı değildirler. Devletin görevlisi ko-ruyucu olan bakanın temsilcisi durumun-dadırlar.

Müfettişler, resmîde adına "Mucip" denilen onaylırlar (olurlar) soruşturma işini yürütürler. Onay devletin temsilcisi olan bakan adına imzalanır. Buradaki incelelik, müfettişin bakanın başka hiçbir yö-netsel kademesinin emriyle olmamasıdır. Çünkü işlerini bütün etkilerden uzak, devleti temsil eden bakan adına yapmık durumundadırlar.

Müfettişler yaptıkları inceleme ve so-ruşturma sonuçlarını bir rapora bağlaya-rak bakanlık makamına sunarlar. Rapo-rda getirilen öneriyi uygulayıp uygulamak bakanların yetkisi içindedir. İhtiyari bir görev olan müfettişliğin uygulama ve yap-tırma gücü ve yetkisi yoktur. Uygula-manın ve yürütmenin içine girecek sür-tülmelere düşmesin, yansızlığına koruy-bilsin diye, müfettişlerin durumu böyle sapantmıştır. Ancak burada bir ince nok-ta daha ortaya çıkmaktadır: Getirilen öneri-leri uygulamaya konulmasında, müfet-tiş devreden çıkar. Onun herhangi bir sorumluluğu söz konusu olmaya-caktır artık.

Müfettişler, ancak yanlış, kasıtlı ve sapırmacalı soruşturma yaptıklarında so-rumluluk taşırlar. Bu husus da Danıştay kararları ile hükmü bağlamıştır. Bunun dışında müfettişin raporundan ötürü sorumluluğu söz olamaz. Müfettişin so-ruşturma işini eksik bırakması halinde, taraflardan birinin şikayeti üzerine yeni-den inceleme soruşturma yaptırılmasa, bakanlığın yetkisi içindedir. Şikayetleri ciddi bulursa bu yola sapar. Öte yandan, yapılan inceleme ve soruşturmanın ken-disini doyurmadığı halde de bakanlık yeniden inceleme ve soruşturma yürü-tülür. Ancak bu halde de müfettişin so-rumluluğu tutamaz.

Bakan adına çalışan müfettişlere gö-re-vi, Teftiş Kurulu Bakanlıkların verir. Mü-fettişler onaylara bağlı olarak inceleme ve soruşturma yaparlar. Sonuçta bir rapor düzenleyerek ve raporun üstüne "Bakanlık Makamına" kavaydını kovup bunu Teftiş Kurulu Başkanlığına sunarlar. Bakan adına Daire Başkanlığı olarak çalışan Teftiş Kurulu Başkanlıkların, müfettişin raporunun inceleyerek, teknik ve yöntem eksiklikleri varsa, rapor müfettişin çeviri-li ve tamamlanır. Yoksa rapor, bakan ad-na kabul göüp ilgili Dairesine yollanır. İlgili dairenin rapor üzerinde gördüğü eksiklik-ler bulunması ya da doğrusuzluğu olmasa halinde, raporun Teftiş Kurulu başka-nlığa geri gönderilmesi gelenek durumun-dadır. Yoksa, raporun önerileri, bakan adına ilgili daire tarafından uygulamaya konulur.

Görüldüğü ki, müfettiş bakanın çıkan bir onayla işe başlıyor. İşinin bitiminde düzenlediği raporu bakanlık makamına sunar. Rapor bakan adına Teftiş Kurulu Başkanlığına inceleniyor. Kabul gö-re-rek ilgili yürütme birimine gönderiliyor. Orası da itiraz hakkını taşıyor bakan adına. İtiraz söz konusu olmadıkça raporu in-terleri bakan adına uygulamaya konuyor. Bu durumda müfettişin bakan adına in-celeme ve soruşturma yapıp kanaat oluş-turduktan ve bu kanaatlerini raporunda belirtmesinden öteye bir etkililiği ve işlevi söz konusu olamayacaktır. Dolay-sıyla sorumluluk da taşınmayacaktır.

Gelelim, Milli Eğitim Bakanlığında ki-lâç Uygulamaya:

AP'nin Konya Milletvekili adayı Abdul-lah Nişancı, "Kerhen Azınlık Hükümeti" kurular kurular, Milli Eğitim Bakanlı-ğı Müsteşarlığı koltuğuna otordu. Adına vekil dendi. Asıl müsteşar, ayağara, yurtda-ma görevleri şuralarda bulurdular dolay-sıyla, Nişancı, keskin nişanlanmıştı gö-revlerini sürdürmeye devam etti. Nişancı, 1 Aralık 1979 günü Bakanlık görevleri-hurunda yaptığı bir konuşmada "Geç-miş dönemde bütün raporların yanlış ve haksız olduğunu saptadığımız" söy-le-di. Halbuki ortada bir inceleme falan yoktu. Bu sözün anlamı, geçmişteki mü-fettiş raporlarının yanlış yok saymak, bu raporlara davalı olarak görevlerinden

alınan sağ militanları yerlerine döndür-mekti. Hatta ödüllendirilmekte.

Sonradan bir olur aldılar. Bununla bir inceleme komisyonu kurdular. Komü-yon 1 Ocak 1978 ile 10 Kasım 1979 tarih-leri arasındaki müfettiş raporlarını ince-leyecekti. Yani bir siyasal iktidarın dö-ne-mini kapsayan raporları. İki siyasal iktidar arasındaki siyasal hesaplaşmanın satırna-kamı görevlerinin sırtına çıkarılacaktı. Kaba hesapla gittiler: raporları gülden in-celeyip, taraftarlarına şikayet ettirip, öyle inceleme yolunu açabiliyorlardı. Ama bunu seçmediler. Seçemediler çünkü kur-tarmak istedikleri adamların elle tutar yerleri yoktu. Yanlıkları, suçlulukları söz konusu raporlarda sergilenmişti. O zaman bir taşla iki kuş vuracaktı! Hem yandaşlarını kurtarmış olacaktı hem de müfettişleri ya korkutacaktı ya yiyec-kerlerdi.

1 Ocak 1978-10 Kasım 1979 döneminin bütün raporları üzerinde değil, kendinden saymadıkları müfettişlerin raporları üzerin-de beş ay çalışan inceleme komisyonu, kendince kimi bulgulara erişti. Şimdiler-de, bunun üzerine 68 kademli müfettiş sorguya çekilmektedir.

Müfettişlerin raporı üzerinden 2. yd geçmiş, müfettişler bakanın alına onaya göre inceleme ve soruşturma yaptırıl-mış, raporları Teftiş Kurulunun incele-mesinden geçmiştir, daireninden itiraz görmemiş, yürütme birimince uygula-ma konmuşmuş; bunlar umurlarında de-ğil. Amaç, yasa ve yöntem tanımamak oluncu bunların hesabı mı olur? Müfet-tişlerin haklarında öneri getirildikleri kıle-ri-ni, uygulama karşısında Danıştay baş-vurup red kararı almış olmaları da hesa-ba katılmıyor. Yıkamadıkları, başa çık-madıkları Danıştayın hesabını da müfet-tişlerden alacaklar. Çöktürmeye başladık-mı, her yanıyla yapacaklar. Tahribat uz-manlığından esleri yok ki... Sonra eski mü-fettişleri, böylece korkutacaklar, kendi al-dıkları yandaş müfettişlere cesaret vere-cekler. Bundan böyle istedikleri gibi rapor düzenlenmesini kolaylaştırmış olacaktı.

Bilgisizlikleri de Cabası:
Milli iradeyle manşup müfettişlerden, kendi görüşleri adına hesap sormaya gi-rişirken, 68 kademli müfettiş sorguya çekerken, onları dıslamayı amaçlarken, yasa, yöntem ve teknik bilmedikleri hep-ten ortaya döküyorlar.

1. Memur emni alında demektir. Cürüm halinde olmayan yazış emirlerin yerine getirilmesinden memurun sorumlu tutula-mayacağı yasalarda yazılıdır. Ama bunlar, o zamanın bakanından aldıkları emirle niçin görev yaptınız diye müfettişlerin yazısına yapıyorlar. Nasıl olsa, o baka-nın yazısına yetemeyecekler. Siyasal he-sapların müfettişlerin sırtına koyacaklar.

2. Kendileri, yılların idarecileri! Hiç-bir inceleme ve soruşturma yapmadan görevden alırken, niçin sağ militanların kılınları için öneri getirdi diye müfettiş-çe yönlendiriyor. Müfettişliğin ihtiyari bir görev olduğunu, uygulama ile ilgili ve so-rumluluğu bulunamayacağı unuttur görü-nüyolar. Müfettişin raporunun Teftiş Ku-rulunca kabul göüp daireninde yürütme-yi konduğundan farkında değiller. Bir baş-sının suçundan o ki varsa- bir diğerinin sorumlu tutulamayacağı kadar basit hukuk noyosundan yoksun olduklarını sergile-yorlar.

3. Soruşturma konu ettikleri bakanlık olurları müfettişleri inceleme istemiş. On-lar bunu soruşturma olarak anlıyorlar. Aradaki anlam farkını kavrayamıyorlar. Yasada yazılı olmayan hiç bir suçtan dolayı insanları sorgulama yaparlama-mayacağı basit bir hukuk kuralıdır. İnceleme diye bir görevin yasalarda, Milli Baka-nlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde, Milli Bakanlığın Adli ve İdari Tahkikat Rehberin-de kullarının ve sımarının çözüldüğü-ni biliyorlar. Olmayan bir durumdaki ötürü insan suçlandırma ve cezalandırma yolunu seçmiş görünüyorlar.

4. İnceleme ile soruşturma teknik-le-rini karıştırıyorlar. Müfettişleri soruşturma tekniklerini eksik yaptınız diye suç-lamaya kalkıyorlar. Ama incelemlerin he-saplarını soruyorlar. Bu kadar eceli mi-diler. Sapırmaca yapıp da birbirini alda-tıp boşluğu düştürmüş hesabındalar, bilinmez ki?...

5. Eğer bilgileri genişse, İçişleri Teftiş Kurulunca kullanılan rehberde inceleme-nin tanım ve sımarları var, onu bilmeleri ge-rek ki, Niye bunu ölçü tuttumazlar. İdare-lerinin, bu rehberde tanımlanan -ifadesiz-incelemlerle valilere, kaymakamlara, vali yardımcılara, hukuk işleri müdürlerine duman attırdıkları, onları yorgancının pamuğu gibi sağa sola savurdularını bil-memesi olağı değil. Ancak, Milli Eğitim Bakanlığın Müfettişlerinin suç, tutsucuk-larının valili ve kaymakamlardan daha de-ğerli olduklarını kavrayamamak olmasa, za-hir...

6. Beş ay gibi bir zaman, yanlış üzerin- (Devamı 7.Sayfada)

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

5 EYLÜL

1966 Ar-Yün İplik Sanayii ve Ticaret Şir-ke'tinde toplu sözleşme görüşme-le-rinde çıkan anlaşmazlık üzerine Tefkis üyesi işçiler greve çıktılar.

Mersin'de 22 fann işçisi Mersin Fi-nn İşçileri Sendikası öncülüğünde greve başladılar.

1968 İzmir'de Çamaltı Tuzla İşletmesi'nde çalışan ve Kömür ve Maden İlçe-cileri Federasyonu üyesi 1500 işçi Tekel-

in bir san sendika kurarak işçileri bu sen-dikaya üye olmaya zorlaması üzerine greve çıktılar.

1974 Van Ticaret ve Sanayi Odasında ça-şıhan ve Sosyal İş Sendikası na üye 6 işçi greve çıktı.

1975 Ali Genç: İznik ilçesine bağlı Der-bent köyünde öğretmenlik yapan TOB-DER üyesi Ali Genç faşistler tara-fından vurularak katledildi.

Eski işçilere, Ülkücü Elemanlar Derneği'ne kayıt oldukları takdirde yeniden işe başlayabilecekleri söyleniyor

Büyük Samsun Otel'i'nin valilik misafirhanesi olarak kullanıldığı öne sürüldü

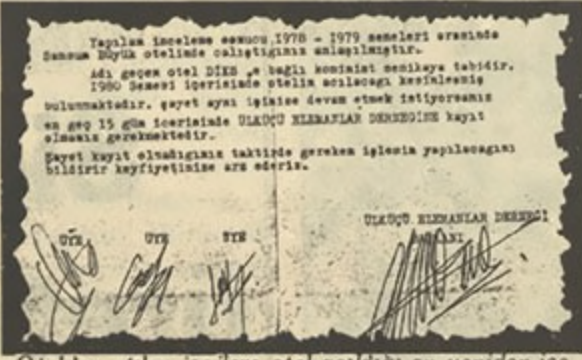
HABER MERKEZİ
Samsun Özel İdare Müdürlüğü'nce halktan kesilen vergilerle inşa ettirilen ve 1976 da yapımı tamamlanan Türkiye'nin en büyük otelinden birisi olan ve bugünkü değeri 1.5 milyar lirayı bulan Büyük Samsun Otelinin AP azınlık hükümetince 171 işçi isten atılarak zarar ediyor gerekçesiyle kapatılmasından sonra 19 Temmuz 1980 tarihinden itibaren Valilik misafirhanesi olarak kullanıldığı öne sürüldü.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan Türkiye Öleyis Sendikası Karadeniz Bölge Başkanı Necati Üner, "Otel açıldığından beri siyasi iktidarların egemenliği altında çalıştırılmış, İkrar ve Ten-

zilat Yönetmeliği ile bir yandan iktidar yandaşları, diğer yandan yöneticiler tarafından işletme, tam bir talan yuvası haline getirilmiştir. 'Devlet mah deniz.' prensibinin uygulandığı bu işletmenin zarar etmesi doğaldır. Ancak işletmenin zarar etmesinin nedeni işçilerin de işçi sayısının kabarklıdır" dedi.

Büyük Samsun Otel'i'nin kapatılmasının tek nedeninin partizanlık olduğunu ve sermaye çevrelerinin oteli kendi tekeline geçirebilmek için yandaş oldukları hükümeti alet olarak kullandıklarını belirten Üner daha sonra şu görüşlere yer verdi:

"Bir yandan turizm diye feryat eden bir hükümetin

Otelden atılan işçilere otel açıldığı an yeniden işe alınacaklarını bildiren faşistler, tekrar işe alınmak için "Ülkücü Elemanlar Derneği'ne üye olmaları gerektiğini" belirten mektuplar gönderiyorlar.

OLEYİS Sendikası Karadeniz Bölge Başkanı Necati Üner:
"Büyük Samsun Otel'i 19 Temmuz 1980 tarihinden beri 'valilik misafirhanesi' olarak kullanılmaktadır. 1.5 milyar liralık bir tesisin kimin emri ile misafirhane olarak açıldığını bilmiyoruz.

diğer taraftan, Türkiye'nin en büyük turistik tesislerinden birinin kapatılmasına seyirci kalmayı, hatta yardımcı olmasına başka bir anlam veremiyoruz. Otelin tekrar işletmeye açılarak eski işçilerin işlerine döndürülmesi için Turizm ve Tanıtma Bakanı Barış Küntay'ı meseleyi yerinde incelemek üzere Samsun'a davet ettim. Ancak, bakan Samsun'a gelmekten kaçındı. Radyo ve televizyonda demeçler veren, ülke turizmini yücelttilerini söyleyen Turizm Bakanı'nın Büyük Samsun Otel'i konusunda vereceği cevabı olmadı için Samsun'a gelemediğini kanıtladım."

Hükümetin otelin açılmasını daha çok geciktirme ve bu yolla eski işçileri daha çok ekonomik bunalıma sürüklemek ve sayılarını azaltma düşüncesinde olduğunu vurgulayan Necati Üner, "Ancak işyerimiz otelin kapatıldığı günkü sayılarını korumaktadır. Otel emekçilerinin mücadeleyi kolay bırakmayacağına hükümette hatırlatmak isterim" diyecek, otelin en kısa sürede bir kamu kuruluşu tarafından işletmeye açılması ve işyerinde çalışan tüm eski işçilerin işlerine döndürülmesi gerektiğini söyledi. Necati Üner açıklamasının sonunda şöyle dedi:

"Büyük Samsun Otel'i 19 Temmuz 1980 tarihinden beri valilik misafirhanesi olarak kullanılmaktadır. Türkiye'de 1.5 milyar liralık bir tesisin kimin emriyle misafirhane olarak açıldığını bilmiyoruz. Otelde çalışan 30 işçi sigortasız ve günde 14-15 saat çalıştırılmaktadır. Daha ileri gidersek devlet aldatıyor ve otel iş kanununa kapsama aldırılmıyor. Samsun Valisi basına yaptığı açıklamalarda 'otel para karşılığı müşteri kabul edilmediğini, ancak, vilayete ilgili Samsun'a gelen görevlilerin para karşılığı olmaksızın misafir edildiğini' söylüyor. Bu karışıklığın otelin tüm odaları her gün müşterilere para karşılığında kiralanıyor. Bu konuda elimizde birçok otel konaklama belgesi vardır. Büyük Samsun Otel'i'nin işletmeye açılması konusunda karar olana İ Genel Meclisinin üyelerini bu yanlış uygulamaya son vermeleri için uyarıyorum"

Ote yandan faşistler, atılan eski işçilere işe geri alınabilmeleri için Ülkücü Elemanlar Derneği'ne kayıt olmaları gerektiği yolunda mektuplar yolluyorlar. Bu mektupların birinde şöyle deniliyor:

"Yapılan inceleme sonucunda 1978-1979 seneleri arasında Samsun Büyük Otel'i'nde çalışmış olan işçilerin, Adı geçen otel DISK'e bağlı komünist sendikaya tabiidir. 1980 senesi içerisinde otelin açılacağı kesinleşmiş bulunmaktadır. Şayet aynı işi devamlı devam etmek istiyorsanız en geç 15 gün içerisinde Ülkücü Elemanlar Derneği'ne kayıt olmanız gerekmektedir. Şayet kayıt olmadığınız takdirde gereken işlemleri yapacağımızı bildirir, keyfinize arz ederiz."

Çay paketleme işçileri, 9 aydan bu yana devam eden toplu sözleşme müzakerelerinin sonuçlandırılmamasını protesto etmek amacıyla öğle yemeğini boykot ediyor.

İstanbul Çay Paketleme Fabrikası'nda işçiler yemek boykotu yaptı

HABER MERKEZİ
Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası'nın yetkilisi olduğu Çay Kurumu İstanbul Çay Paketleme Fabrikasında çalışmakta olan 850 işçi, 9 aydan bu yana devam eden toplu sözleşme görüşmelerinin sonuçlanmaması üzerine, öğle yemeğini boykot ettiler.

Çay Kurumu Genel Müdürlüğü ile Tek Gıda-İş sendikası arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin sonuçlanmaması üzerine son duruma düşüklerini ifade eden çay paketleme işçileri, mesai ücretlerinin verilmesinin de kesildiğini belirterek şunları söylediler:

"Bugüne kadar toplu sözleşmeler Tekel ile birlikte başlıyor ve yine birlikte bitiyordu. Şimdi ise, toplu sözleşmelerin başlamasından bu yana 9 ay geçmesine karşın bir sonuç varılmadı. Ote yandan, mesai ücretlerinin de Çay Kurumu Genel Müdürlüğü'nün talimatı ile kesilmesi üzerine tüm işçiler zor durumda kaldı. Bir çoğumuz borçlanırken, bir çoğumuz da küçük yaka-caklarını alamadı."

DIYARBAKIR'DA 3 AYDAN BERİŞEKER BULUNAMIYOR

DIYARBAKIR(AKA)
Diyarbakır'da 3 aydan beri halkın şeker bulamadığı ve yetkililerin hiçbir önlem almadığı bildirildi. Diyarbakır'da sonar, "şeker stoklarına karaborsacılar istif ederek hükümetin zam yapmasını bekliyor" dedi.

Demirel'in hergün sigara dışında tüm malların bulunduğu iddia etmesinin halkı alay etmek olduğunu belirten esnaf, "Üç aydan beri bir kilo şeker bile alamadık. Şeker stokları, karaborsacılar istif ederek hükümetin zam yapmasını bekliyor. Onun için şeker bulamıyoruz. Sorunu yetkililere iletmimize rağmen hiçbir girişimde bulunulmadı. Yetkililer halka yardımcı olmamak karaborsacıya yardımcı olmayı seçtiler" şeklinde konuştu.

Bu arada işyeri baş temsilcisi Halil Ağırdağ'ın de toplu sözleşmenin bir an önce sonuçlandırılması gerektiğini belirterek, işçilerin sorunlarını şöyle açıkladı:

"35 yıldır verilen 3 saatlik fazla mesai, Temmuz ayından bu yana kesildi. Bu nedenle işçilerin 10.600 liralık ücretleri, Temmuz ayından itibaren 5.500 liraya düştü. Ote yandan, zaten hiç bir sosyal güvencesi olmayan Çay Paketleme işçileri, toplu sözleşme-

nin de sonuçlandırılmamasından dolayı çok zor duruma düştüler. Bu nedenle tüm işçilere, toplu sözleşmeden doğacak olan ücret farklarından 20 bin lirasının, kişilik ihtiyaçların karşılanması amacıyla verilmesini istiyoruz."

Çay Paketleme işçileri, toplu sözleşme görüşmelerinin en kısa zamanda sonuçlanmaması ve isteklerinin yerine getirilmemesi halinde, haklarını almak amacıyla daha etkili eylemlere de başvurabileceklerini ifade ettiler.

BOSTANCI'dan DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat:1413

CEMAL GÜLER

MAHİR ÇAKIR (1960...)

AKRABALARI

Demokrat:1410

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ DUYURUSU İLBANK-İŞ

TÜRKİYE İLERİÇİ BANKA BÜRO SİGORTA İŞÇİLERİ SENDİKASI'NDAN

Sendikamız, İstanbul Karaköy, Perşembe Pazarı Cad. Ticaret Han. No: 6/7'deki Samiye Sanayi ve Ticaret Müessesesi, Satış Merkezi işyeri ile işyeri düzeyinde toplu iş sözleşmesi yapacaktır. 275 sayılı yasının 12. maddesi uyarınca ilan edilir. (Basın: 6179) 1419

Kanlı yıkımın yıldönümünde

1 Mayıs Mahallesi ve Kalender Konduları

Hüseyin ÖZKAN

"Niçin bize de, size saldıranları vuranları gösterin diye sormuyorlar"

Öldürenler değil ölenler, yıkanlar değil yuvaları başlarına yıkılanlar suçlandılar

- 4 -

BASİT BİR ZABITA VAK'ASI

Yüzlerle ifade edilen yaralı ve bunca ölüye karşılık, iktidarın sözcükleri olanları basit bir "zabita vak'ası" olarak niteliyordu. Binlerce yuvanın dağılması ise, mülkiyetin "kutsallığı" adınaydı. Bu kutsallığa daha sonra değineceğiz.

Ancak bir gerçek vardı. İkinci MC sözcülerinin uydurmaya çalıştıkları kılıf minareye geçmiyordu. Herşeyden önce, Türkiye'deki yasaların hiç biri, henüz hiç kimseye ölmeye hakkı vermiyordu. Tersine ağır yaptırımlara bağ-

lıyordu. Böyle durumlarda ayrıca şikayetin ortaya çıkması bile beklenmez. Savcılık kendiliğinden devreye girerdi. Ne ki, bu söylediklerimiz kağıt üzerinde böyleydi.

Olayımızda da öldürenler değil, ölenler, yıkanlar değil, yuvaları başlarına yıkılanlar suçlu gösterildi. Ve onlar yargılandılar... Ceremesini onlar çektiler. Hastane koridorlarında, hapishane koridorlarında, En çok da müfettişliklerde... Hatta, kan yitimiyle ölenlerine kan vermeye gidenler dahi "hastaneyi basan sanık" oldular.

Kahvede halkla görüşürken, ak sakallı bir

amca da konuşulanları sessizce dinliyordu. Kenardaki sandalyesinde sığa çıkması bile beklenmez. Savcılık kendiliğinden devreye girerdi. Ne ki, bu söylediklerimiz kağıt üzerinde böyleydi.

Olayımızda da öldürenler değil, ölenler, yıkanlar değil, yuvaları başlarına yıkılanlar suçlu gösterildi. Ve onlar yargılandılar... Ceremesini onlar çektiler. Hastane koridorlarında, hapishane koridorlarında, En çok da müfettişliklerde... Hatta, kan yitimiyle ölenlerine kan vermeye gidenler dahi "hastaneyi basan sanık" oldular.

"Kim olacak oğul, polis öldürdü onu. Bunun bilmiyen yok ki. Raporunda bile yazdı bunu."

— Peki oğlunuzun ka-

Elleri boğründe kadınlar. Kala kalmışlardı orda. Urkek ve şaşkınlardı. O günden yarına yuvalarını yeniden yapacak kadar da inatçıydılar. Zira yıkımlara alışkındılar.

●Sivil bir görevli kolunu bırakmadığı sanıklardan biri için ısrarla, "Efendim bu adam olaylara karışmadı" diyordu.

Briketten örülmüş dört duvar. Altında eğlendikleri bir dam. Mutluluklarıydı bu onların. Onu da çok gördüler. Çoluk çocuk, yatak yorgan yine açıktaydılar.

tillerinden davacı olmadı-

nuz mı?

— Kimi kime dava

edeceksin?!

Ak sakallı acılı baba başka şeyler de söyledi. Bizse, o günkü gazetelere yansıyan aşağıdaki olayı anımsadık.

"NİÇİN BİZE DE, SALDIRAN VURAN POLİSİLERİ SORMUYORLAR."

O günlerde Sirkeci'deki Emniyet Müdürlüğü binasının alt salonu soruşturmacılar için kullanılıyordu. Düzenlemeyi Emniyet Müdür Yardımcısı (şimdiki Müdür) Şükrü Balı yapmıştı. Sorgu salonunun etrafını yetmiş kadar toplupolisi ve sivil görevli ile kordon altında tutuyor, salonun ortasındaki dört masanın üzerinde savcılar ifadeleri alırken, bir masada da polisler yeniden kimlik kontrolü yapıyorlardı. Gruplar halinde çemberin içine alınan sanıklar, kollara yapışan görevlilerce masaların önüne itiliyordu.

Sorgulamada bayıllara beton döşen bir sanık ikinci kez savcılardan ölüme dikiliyordu. Ayakta duracak takati olmayan sanık ise yeniden düşüp bayılıyordu.

Ve savcılar polisleri, "size saldıranları gösterin" diyordu. Aralarında çok sayıda küçük çocuk ve genç kızın bulunduğu 1 Mayıs'lılar ise şaşkınlı. Yaralarının acısı henüz geçmemişti. Üstlerinde kuruyan kanlarıyla ordaydılar. Ama hep onları gösteriyorlardı saldıran olarak. İçlerinden bir kaç dıyanamayıp, bu durum karşısındaki düşüncelerini yüksek sesle dile getirmişti: "Niçin bize de, size saldıranları vuranları gösterin diye sormuyorlar. Bu mudur adalet?!"

Sorgular tüm hızıyla devam ediyordu. Bu sözleri basın mensuplarından başka duyan da olmamıştı... Daha doğrusu duy-mak isteyen...

Saldırıya uğrayan, evleri başlarına yıkılan on-larca ölü ve yaralılarca yaralı veren onlardı ama suçlu da onlar olmalıydı. Günümüzün 'demokratik otorite'özlemcilerinin o günden bugüne uzanan uygulamalarında ise böyleydi doğal olan...

ne yapacağım, kira ödiye-miyorum, geçim yapamı-yorum, gerekirse ölmeye razıyım. Bugün beş nüfus kuru ekmeğe soğanla besliyeceğim. O durumda ölmek, benim için daha iyi. Direnmeyip başka ne yapacağım?..."

OLA KI GENÇ ADAM YANILYORDU...

Tarih, 3 Eylül 1977 Yer, İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün Sirkeci'deki tarihi binası. Girişteki geniş salondayız. 1 Mayıs Mahallesi'nden toplatılıp getirilenlerin sorguları yapıyor. Operasyona katılanlar, halktan kendilerine mukavemet edenleri işaretliyorlar. Savcılar ifadeleri zabıtlara geçiriyorlar. Durmadan, Görevlilere göre, kendilerine karşı koymayan, ya da suçlu olmayan hemen hemen kimse yoktu. Ancak içlerinden sivil bir görevli, kolunu bırakmadığı biri için ısrarla, "Efendim bu adam olay-lara karışmadı" diyordu.

Sonunda dayanmayan Savcı da, "Bu konuda çok ısrar ediyorsun, sanıkla bir akrabalığın, dostluğun mu var?" diye soruyordu... Tesadüf bu ya, gazetelerde olay verinde polisler arasında dolayan bir takım sivillerden söz et-mişti o günlerde. "Aramızda kışkırtıcı" yoktu demekle, 1 Mayıs'lı genç adam yanılıyor muydu, ne dersiniz? Öyleyse yoktu ama, böylece vardı demekli...

— Yıkım sırasında kaybolan eşyanız oldu mu? O gün paralarının alındığını, eşyalarının kaybolduğunu söylüyorlar var...

— Bunları çok duy-dum. Doğrusu olarak, benden alınan bir şeyi söyleyebilirim. Evimden bir radyomı aldılar. Mar-kası da Nevtron'du.

YARIN OTUZ YILLIK İŞGAL,KALENDER KOŞKRLRI

İLANK

KÖYİŞLERİ VE KOOPERATİFLER BAKANLIĞI TOPRAKSU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TOPRAKSU 1. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ TOPRAKSU MANİSA BAŞMÜHENDİSLİĞİNDEN

İŞİN YERİ ADI VE KONUSU	KEŞİF BEDELİ	GEÇİCİ TEMİNAT	BELGE İÇİN SON MÜRACAAT TARİHİ	İHALE GÜNÜ	İHALE SAATİ
1-Manisa-Turgutlu-İrlamaz 1. Kısım Sulama Projesi	2.999999.00	90.000.-	22.9.1980	26.9.1980	10.30
2-Manisa-Soma-Beyce 1. Ks. sulama projesi	1.500000.00	45.000.-	22.9.1980	29.9.1980	10.30
3-Manisa-Alaşehir Kurudere Sulama projesi	1.007955.00	30.239.-	22.9.1980	29.9.1980	15.00

Yeri, konusu, keşif bedeli ile geçici teminatı yukarıda yazılı işler karşılığında gösterilen gün ve saatlerde 2490 sayılı Kanunun 31. maddesi gereğince Kapalı zarf usulü ile, MANİSA TOPRAKSU BAŞMÜHENDİSLİĞİ'nin (Akmesit Mah. İzmir Cad. No: 329) daki binasında eksiltmeye çıkartılır.

Bu işlere ait eksiltme dosyası Başmühendislikte bedelsiz olarak görülebilir. İsteklilerin Belge müracaat son günü saat : 17.30 a kadar MANİSA TOPRAKSU BAŞMÜHENDİSLİĞİ'ne müracaatla verecekleri dilekçelerine,

- Bütün işler için en az keşif bedeli kadar iş bitirme belgesini veya (C) grubu Mütahhittik karnesini,
- Yapı Araçları bildirisini (Örnek-1) Miktarları ve çeşitleri eksiltme dosyasında belirtilen yardımcı inşaat makinalarına ait Noter tasdikli kira mukavelesi ile o makinaları kiraya veren şahsa ait olduğuna dair, kamyon ve traktörler için ruhsatname aslı veya Noter tasdikli sureti, diğer iş makinaları için ise fatura aslı veya Noter tasdikli sureti,
- Bankalardan alınmış banka kredisi mektuplarının ekli olduğu Mali durum bildirisini (örnek:2/A ve 2/B)
- Mütahhidin bu işlerde çalıştıracağı teknik personel'e ait teknik personel bildirisini (örnek 3)
- Dilekçenin verilis tarihinden Mütahhidin son iki yılda bitirdiği ve dilekçesinin verildiği tarihte adına taahhüd bağlanmış veya bağlanacak olan işleri kanıtlan açıklayan taahhüt bildirisini (Örnek : 4).
- İsteklilerin işyerini görüp tetkik ettiklerine dair işin ait olduğu kontrolden alınmış tasdikli belge,
- Kanuni ikametgah belgelerini ekliyerek bu işler için yeterli belgesi almadıkları takdirde, Yukarıda 2,3,4 ve 5 noda yazılı belgelerin bizzat Mütahhitt tarafından imzalanması ve 5 EYLÜL 1979 tarih ve 16745 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Yapı, Tesis ve onarım işleri ihalelerine katılma Yönetmeliğine göre hazırlanmış şarttır. İhaleye gireceklerin Yeterlik belgeleri ile birlikte usulüne uygun olarak alınmış geçici teminat mabzabı veya banka mektubu, aslı veya Noterden tasdikli 1980 yılı Ticaret ve Sanayi Odası belgesini usulüne uygun olarak, 2490 sayılı kanun gereğince hazırlayacakları tetkik mektuplarını en geç ihale saatinden bir saat önce Komisyon Başkanlığına vermeleri lazımdır. Posta daki gecikmeler dikkate alınmaz. Duyurulur.

(B.20310)-1409

FASİSTLERİN YAKTIĞI VURDUĞU, SÜRDÜĞÜ OZANLARDAN (4)

Alp Zeki HEPER

16

Ocak 1932'de "Kırıp Bıçeni Bıçmek" yapıyla "toplumda dzensizlik oluşturmak" gerekçesiyle 5 yıla çarptırılan, 1942'de faşizmle savaşırken Peta'in'in Wehrmach'a ele vererek tutuklatıldığı ünlü ozan L. Aragon bir çarpıda geçirilerek varılmıyor öteki ozanlara.

Toplama alanları, burda oluşturulan eylemler endüstriyle tarım kesiminde bulunan emekçilere örnek olması amacıyla taşıyordu kuşkusuz.

Eluard'larla, Breton'larla, Perret'lerle, Soupault'larla faşizme karşı mücadelede öncülük etmiş Aragon bir çarpıda geçirilerek varılmıyor öteki ozanlara.

Kişileri toplama, yakma alanlarına götüren trenlerde çoğunluğun cansız çıktığı, yol boylarına atıldığı da gerçek. Dachau'lara, Chelmo'lara, Buchenwald'lara giden trenlerden çoğunluğun cansız çıktığı biliniyor. Faşistlerin 2. genel savaşta topladığı 13-14 milyon kişiden 3-4 milyonu aydın, ozan, sanatçı.

Faşizmin anlamını yapıtlarıyla en etkin anlatmış Louis Aragon'un: "AYIRTILAN SEVDALILAR" dizeleri:

(sürecek)

AYIRTILAN SEVDALILAR

Ayırtilan sevdalılar elleriyle kollarıyla anlamsız eylemler oluşturunlar Bir garda söyleşerek, anımsatarak sağurlarla dilsizleri Acı söyleşileri karanlık yüreğinde uğultunun Ak suskunluğunda kışla, tüfenklerin Kızıl güllü, oyunu da gecelerin gelince soyunmaya Düş olur ateşten parmakları bulutlardaysa Yalnızca demirden kuşlarda sarıllar da birbirlerine Bizim çaylak Romeos bu serçe değil Ne de bülbul, yanan gökyüzünde

Ağaçlar, kişiler, duvarlar Kıl rengi, kıl rengi solukla. Anılarla canlanan Karla örtülü bir evrende Ama geldiğinde sevd bulur gene gereklerini

Acı bir mektup yitmeye Bir yazın acı yitmeye

Kış koşutur yitişle Söyleşen saydam camları var kışın İçilen suyun tüm anlamını yitirdiği Can sıkıttığı öykünün Birde türkü yitiren beni Saattler çalsın, çalsın Yelkovan dönüyor, bitiyor sürede Süre bitiyor, yelkovan dönüyor

Altın kadının, kasımpatım Neden bunca acı yazdın

Seni seviyorsam, neden? Denizde çalkantılarla, Çığlıklarla mı oluştum? Acısını esintilerin dindirdiği Uyuklarından titreyen Titreyen, soysuzluklarından

Sevdalım bir sözcükler kaldı dudak boyamız Donuk sözcükler, Umutsuz günün boğulduğu Düş kurdugu, süründüğü, yitildi, yeniden doğduğu Koyuklarında Gevres kalesinin Kalk borusunun sana bana çaldığı.

Tek varlığını kuracağım bu sözcüklerden Kutsalların ayağına konan gülen demetler Tattım sanada bu sümbülleri uzatacağım Bu tağra leylakların diken mavisini Dallarında kadifesinde bademlerin, satılan Mayas sevgilerinde, çanlarında ak gelin çiçeklerinin, toplayamayacağımız ayrılmadan Ayrılmadan Ah. Tüm çiçek açmış sözcükler dayanmıyor bu an Yitiriyorlar yapıtlarını yapıtlarını gücüne bu esintinin Japon menekşesiyle bir kapatıyorlar da gözlerini Seni sonsuza dek sevecek yüreğinde kızıl kan cımladıkça Gene de türkü aytacağım sana.

Bu iç çekmiş bir kuru gürlütlü olabilir Ama bir gün yıpranık, bilinen bu yürek sözcüklerde gevelendiğini bulabilir Anlatılmaz bir evrenden, bir senin bileceğin İğdiyorsa güneş, sevd kıpırdanıyor Sona bahardan ilk baharda inanmadan En bilimli ben söyledim bu gürlütüyü.

"Trenlerin kişileri götürdüğü alanlardan..."

Ozan Nevzat Şimşek ile söyleşi

Cevdet UĞUR

Nevzat Şimşek, genç bir ozan. İlk şiir kitabı "Kalk Yiğit Öfkem" i yakınarda çıkardı. Sanatçının şiirlerinde yurt sevgisi, halkına bağlılık ve faşizme karşı mücadele azmi belirginleşiyor. Kendisi ile yaptığımız söyleşiyi aynen aktarıyoruz.

■ KALK YİĞİT ÖFKEM isimli ilk şiir kitabınızı, gördük. Kitabı çıkarırken amacınız nedir, kısaca açıklayabilir misiniz?

■ Bugün içinde yaşadığımız düzenin emekçi halkımıza sömürü ve yokluktan başka bir şey getirmediği apaçık ortadadır. İstedim ki halkımızın iyie doğruya ve güzele olan özlemlerini yansıtabileyim, onlara verdiği mücadelede direnç katabileyim. Vietnam devriminin önderi ve aynı zamanda bir şair olan Ho Şi Minh'in bir mısrası geliyor aklıma: "Şairler de savaşmasını bilecek" diyor büyük usta.

■ O halde hakım sınıflara karşı sanat ve kültür alanında da en tutarlı şekilde mücadele verilmelidir. Kitabı çıkarmaktaki amacım kısaca buydu, ancak kitabı çıkarırken şu başlarını tutmuş olanların engellerini aşmak pek kolay olmadı.

"Kalk yiğit öfkem Kalk belalı başım oy dumanlı dağlarım soğuk sulaklı topraklarım yaylalarım sizi nasıl bırakam Divriği'de demir Murgul'da bakır Zonguldak'ta maden kömürü Batman'da petrolüm sizi nasıl bırakam düşman eline kız günışte çalışan ırgatım fabrikalarda proletarya"

ce bir yurt sevgisi ile tüm dünya halklarının dayanışmasını kaynaştırabilen kişidir.

■ Son olarak ülkemizin içinde bulunduğu bugünkü durumu da göz önüne alarak halkımıza ve sanatçılara yapmış baskılar ve saldırılar konusunda bir şeyler söyleyebilir misiniz?

■ İsterseniz bu sorunun cevabını bugün yaşanan somut olayları ele alan bir şiirimle cevaplandırayım.

■ Peki Sayın Şimşek. Çok teşekkür ederiz.

alaca karanlıkların gece baskına uğradılar üçer yedişer duvar diplerinde yol boylarında kurşuna dizildiler yalnız bunlarla kalmadı okullar otobüsler kahveler caddeler tarandı bir biri ardınca kıyıldı onca canlar tüm yurtseverler saldırılardan geçiyor al kanlı yarı canlı gonca gül bahçesi yurdum düşman elinde hainlerle birlikte yıllar yılı

elden ayaktan kesilmek üzere düşüyor can artık bu savaş kabulümüzdür tarafımızdan vaktidir barutumuzun kurutmanın hançerimizi bilemenin ve öpüp anamızın elini vaktidir faşizme karşı direnmenin

Gülten Akın
Kırmızı Karanfil

-ŞİİRLER-

TÜRKİYE YAZILARI YA INLARI
KİTAPÇILARDA

Montreal Dünya Filmleri Festivali sona erdi

● Festivalde, uzun metrajlı film yarışmasının yanı sıra, seyircilere açık film gösterileri de yer aldı.

SANAT SERVİSİ

22 Ağustos'ta başlayan ve çeşitli uzun metrajlı filmlerin çoklusu tekelere pazarlanma mücadelesine sahne olan Montreal Dünya Filmleri Festivali sona erdi.

Festivalde, uzun metrajlı film yarışmasının yanı sıra, seyircilere açık film gösterileri de yer aldı. Haftasonu gösterilerinde sunulan filmler arasında, Fransız yapımcı Francis Girod'un "La Banquiere" Bankacı, Amerikalı Richard Rush'un "The Stunt Man-Cüce Adam" ve İspanyol yapımcı Jaime De Arminan'ın "El Nido" adlı filmleri de bulunuyordu. Bu filmlerden El Nido'nun konusu festivale katılan başka bir filmle benzerlik taşıyor. Adı "La Petite Sirene-Küçük Siren" olan bu film Fransız yapımcısı Roger Andrieux'un imzasını taşıyor. Fransız yapımcısının "La Banquiere-Bankacı" filminin başrollerini Romy Schneider, Jean Louise Trintignant gibi ünlü oyuncular paylaşıyor.

Festivalde ulusal sinema örnekleri sayılan filmler de izlendi. Uzak-Doğu sinemasından, Filipinlerden ve Japonya'dan iki film vardır. Filipinli yönetmen Calso Castillo'nun "Le Paysan Julian Makabaya-Köylü Julian Makabaya" ve Japon sinemaci Higashi Yoichi'nin "No More Easy Going-Boyle Devam Etmez" ülkelerinden özgün örnekler olarak ilgi derledi.

Öte yandan festivalde, sadece belirli bir seyirci kitlesinin ilgisini çeken filmler de yer aldı. France Brogi Tavian'in "Masoch" Alman yönetmen Walerian Borowczyk'in "Lulu" su ve ünlü Polonyalı yönetmen Andrzej Wajda'nın "Le Chef d'orchestre-Orkestra Şefi" bu tür filmlere örnekler.

Bu arada Harry Rasky tarafından çevrilen, Montreal doğumlu besteci-yorumcu Leonard Cohen'in müzikal biyografisi olan "Song of Leonard Cohen-Cohen'in Şarkısı" festivalde sergilenen televizyon filmlerinden biriydi.

Belediye Özerkliği ve Fatsa Deneyimi Üzerine

Dr. Can HAMAMCI
SBF Şehirlik Asistanı

1973 yerel seçimlerinden beri "halkçı, üretici belediye" kavramı sloganlaşmıştır

Kabaca özetlenen bu çerçevede içinde belediyeçilikte bir aşama yapılmış yeni kent yönetimi yöntemleri geliştirilip sergilenmek isteniyor.

Bu çabaların özellikle 1973 yılı yerel seçimlerinde yoğunlaştığını ve devrimci belediyeler hareketinin başladığını görüyoruz. Bundan böyle imarçı belediyeçiliğe karşı "halkçı, üretici belediye" kavramı sloganlaşıyor. Amaç halktan yana ve kaynak üreten belediye modelleri geliştirmek oluyor. Belediye nedir, ne olmalıdır soruları giderek belediyeçiliği salt bayındırlık hizmetleri tekelinden çıkararak, sosyal ve ekonomik içerikler kazandıran tartışmalara, hatta uygulamalara konu yapıyor.

Öteki kapitalist ülkelerde, özellikle İtalya ve Fransa'da uzun süredir kent yönetimlerinin büyük bir bölümünü solun kazanması, buralarda yeni yönetim anlayışlarının geliştirilmesi, bizdeki model arayışlarına yeni boyutlar getiriyor.

Bu dönemde üzerinde en çok durulan konu belediyelerin demokratikleştirilmesi oldu. Yığınların kent yönetiminde söz sahibi olmadığı, ulusal düzeyde olduğu gibi yerel düzeyde de karar alma mekanizmasının dışında kaldığı vurgulandı. Yönetimlerin yönetimde etkin olabilmelerinin yolları araştırılmaya başlandı. Öt yönetimden, mahalle komitelerine kadar değişik modeller üzerinde duruldu. Nitekim demokratik sol CHP Genel Başkanı "Yasal olanaklarını aza mi ölçüde kullanarak, hatta zorlayarak belediye başkanlarının semtleri, sokakları örgütlemelerinde büyük yararlar" gördüğünü belirtmiş, 1977 yerel seçimlerden önce de mahalle komiteleri pek çok CHP'li belediye başkan adaylarına savunulmuş, hatta seçim ertesi bazılarında da uygulanmıştır.

Genel ve serbest seçim ilkesi gerek ulusal, gerek yerel düzeyde siyasal yaşama yığınların katıldığı izlenimi verebilir. Oysa siyasal yaşama katılma, iktidar da söz sahibi olma yalnız dört yılda bir oy vererek sağlanamaz. Gerçekten kimlerin toplumdaki

karar mekanizmalarının başına geçtiği, kararları yönlendirme gücüne sahip olduğu araştırılmalı, temsili demokrasilerde yığınların siyasal yaşama katılmak için yeni yöntemlere gerek duyulacaktır.

Bunun ise düzenden çıkarılanların, statükocuların sert tepkisini çekmesi doğaldır.

Kentleri mahalle düzeyinde örgütlemek, yönetimleri bu yoldan yönetime ortak etme yolları aramak bir bakıma temsil edilemeye sorununa bir çözüm getirmek oluyor. Bilgi verme, danışma, mahalle örgütleri üzerinde en çok durulan katılma biçimleri oluyor.

Diğer kapitalist ülkelerde, örneğin Fransa'da sol belediyelerde yerel demokrasiyi geliştirmek belediye ile belde halkını bütünleştirmek amacıyla kullanılan temel araç mahalle komiteleri oluyor.

Günümüzde kent halkıyla ilişkisini kurmayan belediye başkanları yok gibi. Başkan sağ veya sol bir siyasal benimsenmiş, doğrudan veya dolaylı olarak temsil ettiği kimselerle bir bağ kurmak zorunda. Belediye işleriyle ilgili

bilgi verme, yapılacak işleri danışma, benimsenen siyasal doğrultusunda değişik yöntemlerle uyguluyor. Bütün çıkarmak, basın toplantıları yapmak v.b. bilgi verme, şikayet kutuları, anketler ve yüz yüze ilişkilerle halkın eğilimini saptama, danışma yolları bu amaçla kullanılıyor. Ancak bu yöntemlerle halkın yönetime katılmasını gerçekleştirmek, katılmanın sözde bir katılma olmasını önlemek için sol belediyelerin mahalle komitelerini temel aldıklarını görüyoruz. Mahallenin tüm oturanlarının oluşturduğu mahalle meclislerinde seçilen komiteler, mahallenin sorunlarını, gereksinimlerini belediye ile iletme, önerilerde bulunmaktır. Belediye Meclisi de o mahalleliyi ilgilendiren bir karar almadan önce komiteye danışmaktadır. Bu durumda komiteler belediyenin yetkili organlarının dışında, ancak onlara yol gösterici ve halkın kendi işlerine, kent politikasına sahip çıkmaya, itici birimler oluyor.

Belde halkını belediye yönetimine ortak etmek için uygulanan katılma yöntemlerinin en ilginç ve Batıdaki örneklerini anımsatan biçimi Fatsa'da sergilendi. Fatsa'da 7'er kişiden oluşan 11 mahalle komitesi oluşturuldu. Komite üyeleri ise mahalle sakinlerince seçiliyordu. Mahalle komiteleri sorunları belediyeyle aktaran, aynı zamanda da izleyen bir rol oynuyordu. Bunun yanı sıra belediye içinde bir Halkla İlişkiler Müdürlüğü kuruldu. Bu birimin görevi ise mahalle komitelerinden gelen veya halkın doğrudan belediyeyle bağ kurarak duyurduğu sorun ve dilekleri kâğıda tüm belde halkından gelen bilgileri toplamak ve değerlendirmektir. Halkla İlişkiler Müdürlüğü mahalle sorunları belediye endümine sunuluyordu.

Yarın

FATSA'DA HALK-
BELEDİYE İŞBİRLİĞİ

Dostoyevski TİMSAH

Çizgi:
CEMAL KARABAŞ

